

Zienswijze, Ontwerp Codebesluit Groepstransportovereenkomst

Aan de Autoriteit Consument & Markt (ACM)

Plaats: Utrecht

Datum: 5-6-2025

Betreft: Zienswijze PVB Nederland op het Ontwerp Codebesluit Groepstransportovereenkomst

Geachte heer/ mevrouw,

Ten eerste willen we, namens Programma Verduurzaming Bedrijventerreinen (PVB) en partners, de ACM van harte bedanken voor de inzet die zij pleegt om de gevolgen van netcongestie te verminderen. We zien een positieve insteek en zien een positieve ontwikkeling met de voortrekkersrol die het ACM neemt bij de publicatie van het Ontwerp Codebesluit.

Bij deze delen we onze zienswijze om de discussie te verreiken en gezamenlijk te komen tot een codebesluit dat ondernemers echt een stap verder gaat helpen. Deze zienswijze is tot stand gekomen met input van de volgende bedrijventerreinen: Kempisch bedrijvenpark te Hapert (SOK getekend), Bedrijventerrein De Waterlaat in Bergeijk (in voorbereiding) (Noord-Brabant), EnergyHub Pannenweg (Nederweert), Energiehub Lage Weide, Beatrixhaven (Limburg), Trekkersveld, De Vaart als pilotlocaties en Stichtse Kant, LAB en Noordersluis (Flevoland), verder een groot aantal bedrijventerreinen in Utrecht en Oost-Nederland.

PVB is in contact met meer dan 100 bedrijventerrein professionals die werken aan collectieven projecten op circa 300 bedrijventerreinen. In 70% van de situaties is het energievraagstuk (lees acute netcongestie of verwachte netcongestie in de toekomst) de directe aanleiding voor bedrijventerreinen om te gaan samenwerken. Voor deze bedrijventerreinen is het belangrijk dat ze naar concrete oplossingen kunnen toewerken. De GTO kan, mits goed vormgegeven, een belangrijk puzzelstuk zijn in de oplossingsrichting voor veel van deze bedrijventerreinen. Hieronder geven we een kort een aantal knelpunten weer en bijbehorende suggesties voor aanpassing.

1. Kleinverbruikers en deelname aan groepscontracten

Een belangrijk knelpunt is dat kleinverbruikersaansluitingen momenteel zijn uitgesloten van deelname aan groepscontracten. In de praktijk betekent dit dat veel mkb-bedrijven vastlopen: zij kunnen niet doorgroeien naar een grootverbruikersaansluiting en tegelijkertijd ook geen deel uitmaken van collectieve initiatieven. Dit beperkt de mogelijkheden voor netoptimalisatie en samenwerking in energiehubbs. Wij nodigen de ACM uit om – zeker met het oog op toekomstige congestie in het laagspanningsnet en de elektrificatie van sectoren als transport – de mogelijkheden te verkennen voor een geïntegreerde benadering van groot- en kleinverbruik in groepscontracten.

2. Bepaling van gecontracteerd vermogen op basis van historische data

Het gebruik van historische data over één jaar als basis voor het gecontracteerde vermogen roept in meerdere regio's bezwaren op. Bedrijven ervaren dit als onvoldoende representatief en vragen om meer maatwerk. Zo wordt er gepleit voor:

- Het meenemen van een langere referentieperiode (bijvoorbeeld drie jaar), om teruggeschroefde productie in een uitzonderlijk jaar niet te bestraffen.
- Ruimte om toekomstige ontwikkelingen en verwachte groei – aan zowel de vraag- als aanbodzijde – mee te nemen.

Wij stellen voor om hierover met marktpartijen en netbeheerders in gesprek te gaan om tot een meer robuuste en toekomstgerichte aanpak te komen.

3. Herberekening bij toetreding nieuwe deelnemers

Het voorstel om bij toetreding van een nieuw lid het volledige groepscontract te herijken, inclusief herberekening van het gecontracteerd vermogen voor alle deelnemers, wordt breed als onwerkbaar, ontmoedigend en kostenverhogend beschouwd. Dit belemmert samenwerking en ondermijnt het vertrouwen in het instrument. Bedrijventerreinen pleiten voor een werkwijze waarbij alleen het nieuwe lid wordt beoordeeld, en waarbij de bestaande afspraken binnen het collectief gerespecteerd blijven.

Wij zien hier een kans om de werkbaarheid en stabiliteit van groepscontracten aanzienlijk te verbeteren.

4. Uittreding en verlies van rechten

De regeling waarbij uittreders nog drie jaar aanspraak houden op hun oorspronkelijk gecontracteerde vermogen (GTV), waarna zij dit (deels) verliezen, roept gemengde reacties op. Hoewel sommige bedrijventerreinen dit als redelijk beschouwen, wijzen anderen op de risico's voor gezamenlijke investeringsbereidheid en continuïteit. Er is behoefte aan een meer doordachte regeling die rekening houdt met:

- De impact van uittreding op het collectief;
- Het voorkomen van strategisch gedrag;
- Het waarborgen van investeringszekerheid.

We stellen voor de periode van drie jaar te verkorten tot bijvoorbeeld 18 maanden en deelnemers van een GTO per direct de mogelijkheid te geven om af te zien van deze rechten.

5. Aansprakelijkheid binnen de groep

Het principe van gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt onderschreven, maar de voorgestelde invulling roept zorgen op over risico's, verzekerbaarheid en uitvoerbaarheid. PVB pleit voor:

- Duidelijke afbakening van aansprakelijkheid;
- Heldere richtlijnen van netbeheerders;
- Eventueel alternatieve borgingsmechanismen.

Wij denken dat heldere afspraken hierover cruciaal zijn om deelname aan groepscontracten aantrekkelijk te maken. We stellen voor in ieder geval verschil te maken tussen directe en indirecte schade (domino-effect) en een redelijkheidsclausule op te nemen.

6. Het correctiefactortarief

De correctiefactor wordt door veel partijen ervaren als ontmoedigend voor bedrijven die willen bijdragen aan netoptimalisatie via collectieven. Nu is het zo dat bedrijven vaak 60% krijgen van de som van de individuele GTVs. Zij vragen om een aanbod uit de netbeheerder die:

- De maatschappelijke waarde van collectieven erkent;
- Ondernemerschap en samenwerking stimuleert;
- Onderscheid maakt tussen collectieven met positief neteffect en overige gebruikers.

Een heroverweging van deze structuur kan bijdragen aan bredere acceptatie van het groepscontract. Dit kan bijvoorbeeld door bij het uiteindelijke aanbod iets meer ruimte te geven voor al bestaande pieken en de ontwikkelingsprognoses van bedrijven mee te nemen.

7. Beperkingen door netstructuur: zuivere ringen

Het beperken van groepsvorming tot zuivere netringen of gebruikers op één rail wordt als te restrictief ervaren. Er is behoefte aan meer flexibiliteit, bijvoorbeeld door:

- Ruimte te bieden voor groepsvorming op basis van functionele samenhang;
- Lokale opwek en netimpact mee te wegen in de afweging;
- Technologische ontwikkelingen (zoals lokale EMS-oplossingen) mee te nemen.

We zien hier kansen om robuustere en effectievere groepscontracten mogelijk te maken.

8. Overige punten

Tot slot vragen wij aandacht voor enkele aanvullende onderwerpen:

- Erkenning van energiehubs als energiegemeenschappen, met ruimte voor stimulerend beleid;
- Positieve prikkels voor deelname aan collectieven, zoals voorrangsbepaling bij uitbreiding of korting op netkosten;
- Meer transparantie in netdata, zodat collectieven beter kunnen plannen en onderbouwen.

Zonder deze randvoorwaarden bestaat het risico dat bedrijven hun eigen GTV volledig gaan benutten (het “volstorten”), in plaats van samen te werken in een collectief. Daarmee dreigt congestie in stand te blijven of zelfs te verergeren, terwijl de potentie van samenwerking onbenut blijft. Voor de innovatiekracht en verduurzaming van de Nederlandse economie is dat een onwenselijke uitkomst.

Tot slot – uitnodiging tot samenwerking

Wij zien groepscontracten als een veelbelovend instrument voor netoptimalisatie en regionale samenwerking. De huidige voorstellen vormen hiervoor een goede eerste aanzet, maar roepen op onderdelen vragen op. Wij nodigen de ACM dan ook van harte uit om het gesprek aan te gaan over de verdere uitwerking en praktische toepassing. Alleen gezamenlijk kunnen we zorgen voor een regeling die werkt in de praktijk én bijdraagt aan de bredere doelen van betrouwbaarheid, rechtvaardigheid en versnelling van de energietransitie.

Indien wenselijk lichten we onze punten graag verder toe in een persoonlijk gesprek. U kunt daarvoor via onderstaande contactgegevens contact opnemen met mij.

Hoogachtend,

[Redacted]

[Redacted]

Programmamanager PVB Nederland

Contactinformatie:

Email: [Redacted]

Telefoon: [Redacted]